

Advies van de WaterRegulator met betrekking tot het voorontwerp van besluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2002 houdende reglementering inzake kwaliteit en de levering van water, bestemd voor menselijke consumptie, wat betreft het opleggen van openbare dienstverplichtingen met betrekking tot risicobeheer, crisisbeheer en leveringszekerheid.

1 Inleiding

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, bevoegd voor het waterbeleid, heeft op 24 april 2013 aan de WaterRegulator, de reguleringsinstantie opgericht als subentiteit binnen de VMM, een verzoek gericht om advies te verlenen over het voorontwerp van besluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2002 houdende reglementering inzake de kwaliteit en de levering van water bestemd voor menselijke consumptie.

Het hiernavolgend advies van de WaterRegulator wordt verleend in dit kader.

2 Situering

Het besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2002 houdende reglementering inzake de kwaliteit en de levering van water bestemd voor menselijke consumptie geeft uitvoering aan het decreet van 24 mei 2002 betreffende water bestemd voor menselijke aanwending en vormt een belangrijk deel van het wettelijk kader voor de operationele werking van de exploitanten van een openbaar waterdistributienetwerk in Vlaanderen.

Via het voorliggende voorstel van besluit wordt verdere invulling gegeven aan de decretaal voorziene openbare dienstverplichtingen met betrekking tot de exploitatie, het onderhoud en de ontwikkeling van het openbaar waterdistributienetwerk en het verzekeren van de dienstverlening aan de klant, waarbij servicegaranties geboden worden. De voorgestelde operationele openbare dienstverplichtingen introduceren een leveringsplan, een langetermijnvoorzieningsplan, een risico-evaluatie- en risicobeheerstrategie en een interventieplan. Ook worden verfijningen aangebracht in de monitoringsverplichtingen.

3 Advies

De WaterRegulator onderschrijft de invoering van de voorgestelde openbare dienstverplichtingen als aanvulling bij het huidige besluit. Deze vormen een zinvolle invulling van de decretaal voorziene openbare dienstverplichtingen. De WaterRegulator kan zich eveneens vinden in het in het besluit genomen uitgangspunt waarbij plannen door de sector worden opgemaakt en ter beschikking gehouden worden van de toezichthoudende overheid. Zo wordt de extra rapporteringslast voor de exploitanten beperkt, en kan de toezichthoudende overheid via controle en advies toch sturen.

De voorliggende wijzigingen voorzien in de opmaak door de exploitanten van zowel een leveringsplan, een langetermijnvoorzieningsplan, een risico-evaluatie- en risicobeheerstrategie als een interventieplan.

De planlast neemt met het invoeren van de openbare dienstverplichtingen dus toe. De WaterRegulator stelt zich hierbij de vraag of het niet efficiënter zou zijn deze plannen onder één globale noemer, op basis van een afgestemde aanpak, op te maken. In praktijk zullen de verschillende plannen immers vele raakpunten vertonen. Dit is bijvoorbeeld het geval bij het leveringsplan dat onder andere informatie dient te bevatten omtrent levering in verstoorde omstandigheden en dus verweven zal zijn met het interventieplan. Ook hangt het langetermijnvoorzieningsplan sowieso samen met het leveringsplan en zijn er raakpunten met de risicobeheerstrategie.

Ook stelt de WaterRegulator zich de vraag waarom de te hanteren herzieningstermijnen van de verschillende plannen variëren. De langetermijnvoorzieningsplannen en de leveringsplannen moeten bijvoorbeeld maximaal om de zes jaar herzien worden terwijl de herzieningstermijn voor de interventieplannen en de risico-evaluatie- en risicobeheerstrategie vijf jaar bedraagt. De WaterRegulator stelt voor om minstens deze termijnen te uniformiseren en suggereert om de termijn op zes jaar vast te leggen. Zes jaar stemt immers overeen met de strategische plannen die bij de exploitanten opgemaakt worden naar aanleiding van de vervanging van de gemeentelijke vertegenwoordigers.

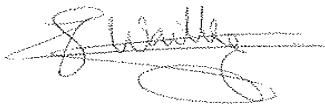
Verder wordt opgemerkt dat in het voorstel geen uiterlijke datum opgenomen is tegen wanneer een eerste interventieplan, risico-evaluatie- en risicobeheerstrategie beschikbaar moet zijn. Tenzij deze plannen nu reeds bij alle exploitanten beschikbaar zijn, lijkt het aangewezen dat ook voor deze een uiterlijke datum opgenomen wordt.

De diepgang van de inhoudelijke beschrijving van de verplichte inhoud van de voorziene plannen verschilt sterk. De inhoud van de langetermijnvoorzieningsplannen wordt in dit besluit, in tegenstelling tot bijvoorbeeld de inhoud van de voorziene leveringsplannen, niet in dezelfde mate van detail beschreven. Ook hier lijkt een uniformere aanpak voor de verschillende plannen aangewezen.

De WaterRegulator wil ook de aandacht vestigen op het volgende :

- Aangezien de inhoud van het langetermijnvoorzieningsplan niet in detail besproken wordt is het onduidelijk of dit plan al dan niet een financieel luik zal bevatten. Het lijkt nochtans essentieel om ook de financiële behoeften en financiering ervan te plannen. Het garanderen van de leveringszekerheid op middellange termijn en het uitvoeren van de langetermijnvoorzieningsplannen zal wellicht leiden tot een noodzakelijke verhoging van de investeringen. Het grootste deel van het leidingnet dat vandaag in gebruik is, werd aangelegd tussen 1960 en 1980. Verwacht wordt dat er de komende jaren toenemende vervangingsinvesteringen in dit leidingnet (en de bijhorende infrastructuur) noodzakelijk zullen zijn. Het opmaken van gedetailleerde plannen teneinde de financiële behoeften op voorhand voldoende te kunnen inschatten is essentieel zodat ook op middellange termijn een redelijke prijs van water gehandhaafd kan blijven. De WaterRegulator stelt daarom voor om in de langetermijnvoorzieningsplannen ook een investeringsprogramma (incl. financiering), met een prognose van aanleg en vervanging van leidingen en watergebonden installaties die de exploitant voorziet om de leveringszekerheid te garanderen, op te nemen.
- In de nota aan de Vlaamse Regering wordt bij de bespreking van artikel 5 en 6 aangegeven dat : 'De voorgestelde bepalingen kaderen in het scheppen van duidelijkheid over de rol en verantwoordelijkheden bij een alternatieve bevoorrading tijdens calamiteiten'. De voorgestelde bepalingen omvatten alleen afspraken tussen de exploitanten en de bevoegde entiteiten Leefmilieu en Volksgezondheid. Omdat ook afspraken met federale overheidsdiensten en afstemming op noodplanning essentieel zijn om miscommunicaties en onduidelijkheden bij grote calamiteiten te vermijden suggereert de WaterRegulator om, naar analogie met het Nederlandse drinkwaterbesluit, op te nemen dat het interventieplan niet in strijd mag zijn met het Koninklijk Besluit van 16 februari 2006 betreffende de nood- en interventieplannen en de bijhorende omzendbrieven.
- De meerkost die voor de exploitanten ontstaat bij het invoeren van deze dienstverplichtingen is een belangrijk aandachtspunt aangezien het blijvend aanbieden van water bestemd voor menselijke consumptie tegen een redelijke prijs van maatschappelijk belang is. De bijkomende kost die het opleggen van deze openbare dienstverplichtingen met zich mee brengt is moeilijk in te schatten aangezien niet alle verplichtingen in detail worden vastgelegd. Daarom is het onduidelijk welke kosten hier tegenover staan. Er kan, zoals in de nota aan de leden van de Vlaamse Regering wordt aangegeven, inderdaad ook van uitgegaan worden dat de exploitanten op het terrein reeds veel van deze regelgeving hebben ingevuld. Toch vermoed de WaterRegulator een verhoogde kost ten gevolge van de extra planlast.
- De definiëring van de nieuwe begrippen in artikel 1 zijn onduidelijk, vooral omwille van het gebruik van komma's vooraan in de bijvoeglijke bijzinnen. De WaterRegulator stelt voor de definities als volgt te wijzigen :
 - 6° nooddrinkwatervoorziening: de levering door de exploitant van het openbaar waterdistributienetwerk van water bestemd voor menselijke consumptie, tijdens een geplande of ongeplande onderbreking van de levering van water bestemd voor menselijke consumptie, via het openbaar waterdistributienetwerk;
 - 7° noodwatervoorziening: de levering door de exploitant van het openbaar waterdistributienetwerk van water uitsluitend voor sanitaire doeleinden, tijdens een geplande of ongeplande onderbreking van de levering van water bestemd voor menselijke consumptie, via het openbaar waterdistributienetwerk.”

Erembodegem, 15 mei 2013

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'E. Wailly', with a horizontal line drawn through it.

Ellen Wailly
Wvd. diensthoofd reguleringsinstantie